

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) är ett av Europeiska unionens rådgivande organ. Den består av 350 ledamöter. Kommissionen, rådet och parlamentet är skyldiga att inhämta yttranden från kommittén inom de områden som anges i fördragen. Den får också avge yttranden på eget initiativ. Kommitténs ledamöter är inte bundna av några instruktioner. De ska i unionens allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

RÄTTSLIG GRUND

Artikel 13.4 i EU-fördraget, artiklarna 301–304 i EUF-fördraget och [rådets beslut \(EU\) 2015/1157 om fastställande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs sammansättning](#).

SAMMANSÄTTNING

A. Antal ledamöter och fördelning av platser mellan medlemsstaterna (artikel 301 i EUF-fördraget)

EESK har för närvarande 350 ledamöter som fördelas mellan medlemsstaterna enligt följande:

- Tyskland, Frankrike, Italien och Förenade kungariket: 24
- Spanien och Polen: 21
- Rumänien: 15
- Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Grekland, Ungern, Nederländerna, Österrike, Portugal och Sverige: 12
- Danmark, Irland, Kroatien, Litauen, Slovakien och Finland: 9
- Lettland och Slovenien: 7
- Estland: 6
- Cypern, Malta och Luxemburg: 5

I maj 2019 antog rådet ett beslut om fastställande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs sammansättning som ska gälla från och med den 21 september 2020. Genom beslutet anpassas antalet platser om Förenade kungariket skulle lämna EU, vilket innebär 24 lediga platser. Enligt de nya bestämmelserna tilldelas Estland, Cypern och Luxemburg ytterligare varsin plats, eftersom dessa medlemsstater blev av

med en plats efter det senaste beslutet om kommitténs sammansättning till följd av Kroatiens anslutning. De kvarvarande platserna hålls i reserv för eventuella framtida utvidgningar. Kommitténs storlek kommer totalt att minska från 350 till 329 ledamöter om Förenade kungariket lämnar EU.

B. Utnämning (artikel 302 i EUF-fördraget)

Kommitténs ledamöter utses av rådet med kvalificerad majoritet på grundval av förslag från medlemsstaterna. Rådet ska höra kommissionen om utnämningarna (artikel 302.2 i EUF-fördraget). Medlemsstaterna måste säkerställa att de olika grupperna inom näringsliv och samhälle företräds på ett adekvat sätt. I praktiken fördelas en tredjedel av platserna till arbetsgivare, en tredjedel till arbetstagare och en tredjedel till övriga grupper (jordbrukare, detaljhandlare, fria yrken, konsumenter m.fl.).

Enligt Lissabonfördraget (artikel 301 i EUF-fördraget) är det maximala antalet EESK-ledamöter 350. Detta antal överskreds under en kort period mellan juli 2013 och september 2015 på grund av Kroatiens anslutning den 1 juli 2013. Genom att tillföra nio nya platser till den nya medlemsstaten ökade det totala antalet ledamöter till 353 (från 344). Genom rådets beslut 2015/1600/EU av den 18 september 2015 om utnämning av ledamöter i Europeiska ekonomiska och sociala kommittén för perioden 21 september 2015–20 september 2020 minskades därför antalet ledamöter för Luxemburg och Cypern från sex till fem var, och antalet ledamöter för Estland från sju till sex, i enlighet med fördelningen av platser i Regionkommittén, som också har 350 ledamöter.

C. Uppdragets karaktär (artikel 301 i EUF-fördraget)

Kommitténs ledamöter nomineras av sina nationella regeringar och tillsätts av rådet för en mandatperiod på fem år och kan utnämnas på nytt (artikel 302 i EUF-fördraget). Ledamöterna kommer från ekonomiska och sociala intressegrupper i Europa. I oktober 2015 utsågs ledamöter för mandatperioden 2015–2020.

De tillhör en av tre grupper:

- [Arbetsgivare](#) (grupp I)
- [Arbetstagare](#) (grupp II)
- [Mångfald Europa](#) (grupp III)

Ledamöterna ska fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet i EU:s allmänna intresse (artikel 300.4 i EUF-fördraget). När en ledamot eller suppleant lämnar sin plats i EESK efter utgången av sin mandatperiod krävs det ett nytt separat beslut för att ersätta ledamoten.

ORGANISATION OCH FÖRFARANDEN

Kommittén tillhör inte de institutioner som förtecknas i artikel 13.1 i EU-fördraget (även om den enligt artikel 13.4 ska bistå parlamentet, rådet och kommissionen genom rådgivande verksamhet), men har ändå en betydande självständighet vad gäller organisation och funktion.

- Kommittén utser ordförande och presidium bland sina ledamöter för en period av två och ett halvt år.

- Kommittén antar sin egen arbetsordning.
- Kommittén kan sammanträda på eget initiativ men vanligtvis sker detta på rådets eller kommissionens begäran.
- Till hjälp vid utarbetandet av yttranden har kommittén sex facksektioner för olika områden av EU:s verksamhet (och kan också upprätta underkommittéer för att behandla särskilda frågor):
 - Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö ([NAT](#))
 - Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning ([ECO](#))
 - Sysselsättning, sociala frågor och medborgarna ([SOC](#))
 - Yttre förbindelser ([REX](#))
 - Inre marknaden, produktion och konsumtion ([INT](#))
 - Transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället ([TEN](#))
- Av effektivitetsskäl delar kommittén sitt ständiga sekretariat i Bryssel med Regionkommitténs sekretariat (beträffande kommitténs säte i Bryssel, se protokoll nr 6 till Lissabonfördraget om lokalisering av säten för institutionerna). Dessutom har parlamentets presidium också ingått ett avtal med kommittén, inom ramen för budgetförfarandet 2014, för att gemensamt uppnå effektivitetsvinster vad gäller översättning. Kommittén har en årlig administrativ budget, som återfinns under avsnitt VI i EU:s budget, på 131 miljoner euro (2014).

Befogenheter

Kommittén inrättades 1957 genom Romfördragen för att engagera ekonomiska och sociala intressegrupper i upprättandet av den gemensamma marknaden och tillhandahålla institutionella mekanismer för att informera kommissionen och ministerrådet om EU-frågor. Genom Europeiska enhetsakten (1986) och Maastrichtfördraget (1992) utökades de frågor som måste hänskjutas till kommittén. Amsterdamfördraget innebar en ytterligare utökning av de områden som hänskjuts till kommittén och gjorde det möjligt för kommittén att höras av Europaparlamentet. EESK lämnar i genomsnitt 170 rådgivande dokument och yttranden per år (varav cirka 15 procent görs på eget initiativ). Yttrandena offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. Kommittén har en rådgivande funktion (artikel 300 i EUF-fördraget). Dess roll är att informera de beslutsfattande institutionerna inom unionen om de åsikter som företrädarna för näringsliv och samhälle har.

A. Yttranden på begäran av EU:s institutioner

1. Obligatoriskt samråd

Enligt EUF-fördraget måste rådet och kommissionen ha hört kommittén innan de fattar beslut inom vissa specifikt angivna områden. Dessa områden är

- jordbrukspolitiken (artikel 43),
- fri rörlighet för personer och tjänster (artiklarna 46, 50 och 59),

- transportpolitik (artiklarna 91, 95 och 100),
- harmonisering av indirekta skatter (artikel 113),
- tillnärmning av lagstiftning om den inre marknaden (artiklarna 114 och 115),
- sysselsättningspolitik (artiklarna 148, 149 och 153),
- socialpolitik, utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor (artiklarna 156, 165 och 166),
- folkhälsa (artikel 168),
- konsumentskydd (artikel 169),
- transeuropeiska nät (artikel 172),
- industripolitik (artikel 173),
- ekonomisk, social och territoriell sammanhållning (artikel 175),
- forskning och teknisk utveckling samt rymden (artiklarna 182 och 188),
- miljön (artikel 192).

2. Icke-obligatoriskt samråd

Parlamentet, kommissionen eller rådet får också höra kommittén i andra frågor, enligt vad de anser lämpligt. När dessa institutioner hör kommittén, vare sig det gäller obligatoriskt eller icke-obligatoriskt samråd, får de fastställa en tidsfrist (på minst en månad) för yttrandet. Om det inte föreligger något yttrande efter fristens utgång får institutionerna gå vidare med ärendet ändå (artikel 304 i EUF-fördraget).

B. Yttrande på eget initiativ

Kommittén får på eget initiativ avge ett yttrande i sådana fall där den anser att det är lämpligt.

Udo Bux
05/2019

